

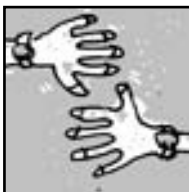

**DENÍK
DĚTSKÉ SCÉNY
6.**

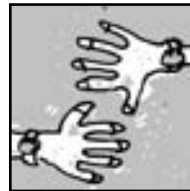
ČTVRTEK 19. ČERVNA 2008

JEDEN DEN SE SOUBOREM COOLPARTA, SOUKROMÁ ZŠ A MŠ ROZMARÝNOVÁ, BRNO

Už když jsem v úterý večer oslovovala několik dětí z Coolparty a žádala jsem je jako redaktorka Deníku Dětské scény o možnost strávit s nimi příští den, odpověděl mi pohotově a nad očekávání kultivovaně asi dvanáctiletý Filip: „Samozřejmě, jsme vám plně k dispozici.“

Okamžitě mě představili Tereze Vyvíjalové, svému pedagogickému doprovodu a dohlídli na to, jestli se na zítřek domluvíme. Už podle těchto prvních dojmů jsem byla na druhý den připravena jako na vydatný den, přišla ale přímo energická smřšť.

Protože předchozí den byl v redakci náročný až moc, musel mě ráno zaskočit náš fotograf Michal. Když jsem ho přišla vystřídat, abych si děti přebrala, našla jsem ho v Kině svět v obležení celé Coolparty a měla jsem pocit, že z něj teď ty děti prostě neodlepím. Zrovna mu vysvětlovaly, co je cool, co je in, co je out...

Deset členů souboru pracuje pod vedením paní učitelky Ilony Šumné. Ta s nimi ale do Trutnova nemohla přijet, protože měla sama premiéru v divadle, takže jí povinnosti prostě nedovolily s dětmi odcestovat. Tereza se o skupinu postarala a patří jí můj obdiv, protože Coolparta je parta s energií bez hranic. Nejstarší dívka Lence je 12 let a chodí do šesté třídy, dvěma nejmladším dívkám, Aničce a Pavlínce, je devět let a chodí do třetí třídy. V souboru jsou dva kluci a osm holek. Celá skupina pracuje v dramafáku na soukromé základní škole Rozmarýnová v Brně.

Co je eMBéčko?

Seznámila jsem se s dětmi a už při představování jsem byla zasvěcena do systému přezdívek, kterými se parta oslovuje a v nichž se bez problémů vyzná. Děti se jednak oslovují normálně jmény, např. Filip, Terezko, Lindo, Aničko, nebo mají přezdívky, např. Arnoštovi se říká Ernie, Lence Shreck atd.

Tereza se mi představila jako Tereza, případně TB, jako Tereza Bretfeldová. A spustila se lavina – všichni se občas oslovují TK, TB, LP, MS, FS atd. Dá se říkat i Té Káčko, Té Běčko, eL Píčko, eM eSko (někdy i eMeMeSka) atd. Michal se děti okamžitě ptal, jestli vědí, co je to eMBéčko, a když nevěděly, vzal si tuhle zkratku na sebe, i když by zkratka z jeho jména správně byla eMDéčko. Když jsem prozradila, že jsem Gé eS, okamžitě si mě děti zaškatulkovaly na Mr. GS. Chtěla jsem usmlouvat alespoň Mr. na miss, děti udělaly kompromis na Mistryně Gé eS.

Úvodník

Milí čtenáři,

Dětská scéna je u konce a Vy držíte v rukou poslední číslo 37. ročníku Deníku Dětské scény. Snažili jsme se, ostatně jako každý rok, ze všech sil, abychom pro Vás přinášeli zprávy o dění na přehlídce ucelené a přehledně, abychom Vás tu a

tam rozesmáli, tu a tam potěšili připomenutím něčeho, čeho jste sami byli účastní, tu a tam informovali o tom, co se do Vašeho programu nevešlo.

Věříme, že jste ocenili naše úsilí dát v Deníku více prostoru dětem, přinést nejen jejich vlastní představovací příspěvky, ale i rozsáhlejší reportáže z celodenního pobytu s dětmi z vybraných souborů, předložit vám více fotografií, zachovat recenze jednotlivých představení z pera odborníků, každodenní střípky z přehlídkového dění, záznamy dílen pro dospělé účastníky i pro děti z dílen, diskusních klubů a seminářů...

Jménem celé redakce i všech ostatních, kteří psali, i když jim čas nestačil a nestačil, Vám děkujeme za Vaši přízeň a těšíme se na setkání prostřednictvím Deníku zase za rok.

Gábina

Naprosto mě okouzlo jméno Jihen [žihen] Sameťová, jméno arabského původu, jméno jako z pohádky, jméno jako z Harryho Pottera. Jihen své jméno za neobvyklé nepovažuje, ale má zkušenost s tím, že si ho lidé obvykle pamatují teprve na poněkolkáté.

Müsli tyčinky jsou out

A jací coolparťáci jsou? Veselá parta a rozhodně parta, která nenechá nic kolem projít bez drobného policie specializované na otázky toho, co je in a co out. Jejich slovník je těmito slovy protkán a kdo viděl jejich představení s totožným názvem jako je název souboru, Coolparta, asi se musí ptát, jestli představení vznikalo z jejich slovníku, nebo zda slovník scénáře převzali do své běžné mluvy, potažmo i chování.

Předšlý večer si udělali chipsy párty. Michal se okamžitě trochu provokativně zeptal: „Já jsem včera jedl tyčinky, tak to jsem byl in, že jo?“ – Coolparta: „Podle toho jaký, protože müsli tyčinky jsou out.“ – Michal: „Jedl jsem ty hubený se solí.“ – Coolparta: „Tak to už je taky out. Nejlepší jsou chipsy, ale Lays, Bohemia už je taky out. Nebo vůbec nejlepší jsou Bake rolls, ty jsou in, ty jsou hafo dobrý.“ – Michal: „Co to je hafo?“ – Coolparta: „To je jako tutti frutti dobrý. Hafo, to je jako hustý.“ – Michal: „To znamená jako super?“ Coolparta: „Tutti frutti máme z představení Aha!, ale připadá nám to in. To teprve bude in. Teď jsou in lebky. Třeba na trikách, na tašce...“ – Michal: „A když mám na triku třeba žábu?“ Coolparta: „Tak to je out teda pěkně. To je teda hustě out. Lebky jsou in, hele (vzouvají si boty, aby je Michalovi ukázali). To jsou heelysky [hílisky].“ (Michal fotí jejich boty a ptá se dál.) – Michal: „A víte, co jsou to jarmilky?“ – Ticho. – Coolparta: „Já jo, já taky. Takový ty cvičky. Do tělocviku jsem je měla. Já jsem chodila do baletu.“

Vy jste jedinej takhle starej člověk, co s náma jí Tang z ruky

A výklad, co je cool, in a out pokračoval. Naši rodiče jsou out. Děti jsou in. Z tohoto tvrzení podle dětí vznikalo i představení, které s sebou do Trutnova přivezly. Když jsme se přesunuli do sálu kina, abychom se společně koukali na představení dalších souborů, naspaly si všichni do ruky Tang a lízali ho, jako se kdy-

si lízal Vitacit nebo šumák. Vysvětlili mi, že právě tohle je in a já jsem si uvědomila, že zcela náhodou mám v tašce jeden Tang hrozený, protože si neustále slibuji, že si vodu ochutím broskvovou příchuť. Vytáhla jsem Tang z kapsy a děti byly ohromené. A když jsem si s nimi sladký prášek nasykala do dlaně a jala se lízat, prohlásila Jihen: „Vy jste jedinej takhle starej člověk, co s náma jí Tang z ruky.“ Tak jsme lízali a holky neustále štěbetaly o tom, jak od té doby, co lížou Tang, přibraly tak tři kila (smích). Filip mi nabídl šumák, čímž ohromil zase on mě, protože jsem netušila, že šumák ještě existuje. Ještě mi stačili říct pár slov o tom, jakou mají rádi hudbu a za favorita označily písničku Kanikuli od skupiny Tatroo a já jsem ji znala, takže jsem v kritériích in či out obstála velmi dobře.

Základním měřítkem je být in

Potom začala představení, mezi kterými jsme vždycky prohodili jen pár slov, potom byl oběd, po obědě Coolparta plnila redakční úkol, a to představení souboru pro čtenáře Deníku Dětské scény, a potom už se zase hrála odpolední představení. Po nich byla diskuse v Nivách s ostatními soubory, které dnes hrály, takže prostoru k nějaké kontinuální komunikaci bylo málo. Přesto jsem si Coolpartu užila a po celou společně strávenou dobu se jen potvrzoval můj základní dojem z nich. Je to parta s nevyčerpatelnou energií, jejímž základním měřítkem je být in.

Pro ty, kdo v současném světě dětí tápou, přikládáme srovnávací in/out tabulku a stručný slovníček. Nutno ovšem doplnit, že ne všechny děti hrají představení na toto téma, a tudíž ne všechny děti jsou tak intenzivně vnořené do tohoto slangu.

Co je podle Coolparty IN?	Co je podle Coolparty OUT?
Mít Heelysky	Mít tenisky bez koleček
Bake rolls (chipsy Lays)	Křupky
Lízat Tang (výjimečně šumák)	Lízat Vitacit
Mít na botách nebo na oblečení lebku	Mít na botách nebo na oblečení např. žábu
Hrát basketbal	Nesportovat
Být dítětem	Být rodičem
Skupina Tatroo	/
Tyčinky Bohemia	Müsli tyčinky
Tutti frutti	Dobrý
Tetování, piercing, náušnice	Mít neozdobené tělo
Atd.	Atd.

SLOVNÍČEK:

- Heelysky** - boty, které mají v zadní části podrážky kolečka
- Cool** - skvělé
- Hustý** - skvělé
- In** - moderní
- Out** - nemoderní
- Tang** - Vitacit v novém obalu

Gábina a Michal

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY PRO DĚTI

Letošní Deník dětské scény se pokusil otevřít mnohem více než v předešlých letech dětem. Ostatně Dětská scéna je přehlídkou dětského divadla, dětské recitace a Deník této přehlídky by měl patřit také dětem.

V průběhu celé přehlídky jste se mohli seznámit se všemi sedmnácti soubory a s recitátory tří kategorií. Ti všichni pro vás sami připravili představení sebe samých. Měli vždy na výběr tři možnosti, jak se čtenářům představit, jak po sobě zanechat nějakou stopu, jak se vyjádřit k dění v Trutnově v probíhajících dnech.

První možností bylo psaní a kreslení. Výtvary tohoto typu jste viděli jako naskenované kreslené nebo ručně psané obrázky. Druhou možností bylo pořízení maximálně pětiminutové nahrávky na diktafon, kterou jste poté četli v podobě přeepsaného textu. První dvě možnosti byly zpravidla doplněny ilustrační fotkou, pro připomenutí tváří. Třetí možností potom bylo focení a vytváření komiksových bublin do fotografie. Všechny tři možnosti byly soubory volené přibližně stejně často, děti se jich zhostily zodpovědně a snad jste i vy sledovali tyto výstupy s chutí.

Práce v redakci byla, jako už ostatně každý rok, velmi náročná a ani tento rok jsme se neubránili chybám, které na naši redakci zaútočily vždy nad rámem, kdy byla naše pozornost ve značném oslabení. Proto bychom ještě rádi pozvali několik informací, které se nám propletly snad ve snaze naznačit, že Dětská scéna soubory spojuje...

Tedy:

Při představování souborů ZUŠ Veselí nad Moravou a Veselé zrcadlo, Gymnázium Ústí nad Orlicí došlo k záměně fotografií. Souborům se ještě jednou omlouváme a děkujeme za jejich shovívavost. Správné označení je tedy následovně:

ZUŠ VESELÍ NAD MORAVOU

VESELÉ ZRCADLO, GYMNÁZIUM ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Při představování souboru Někdo, ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř se ke dvěma členům souboru vloudil text, který patřil k souboru ZUŠ Valašské Meziříčí. Také klukům ze souboru Někdo děkujeme za shovívavost. Nešťastná náhoda však vedla k tomu, že jsme ještě jednou spocínuli v přátelském rozhovoru a chceme se o něj s Vámi podělit:

Řekli o sobě Jakub a Pavel, Někdo, ZUŠ F. A. Šporka Jaroměř

Jak se vám líbilo v Trutnově?

Jakub: Ubytování bylo pěkné, spali jsme dokonce i na postelích, sprchy byly čisté. Paní uklízečka nám ráno vynesla koš. Představení docela ušly a možná dnes ještě ujdou.

Jaký máš pocit z reakcí publika?

Jakub: Publikum mě nezklamalo, publikum reagovalo dobře a za to jsem rád. Ale staly se mi takové věci, jako že se mi utrhla raketa, ptákoví upadl ocas, spadl, kdo neměl. A rád bych teda zdůraznil prosbu, aby se v Divadélku Trdýlku uklízelo, protože jsem při představení šlápnul na připínák, ale o tom se už psalo.

Máte v představení nějaké místo, na které se těšíte, na které jste hrdí?

Jakub: Když Pavel čte zprávu z novin a já ze zadu lepím ty baráky a zeměkoule je oblepená téma panelákama, tak na to jsem fakt hrdej, protože těch paneláků je asi šedesát a dalo to strašnou práci a strašně jsem se přemlouval, abych to dodělal.

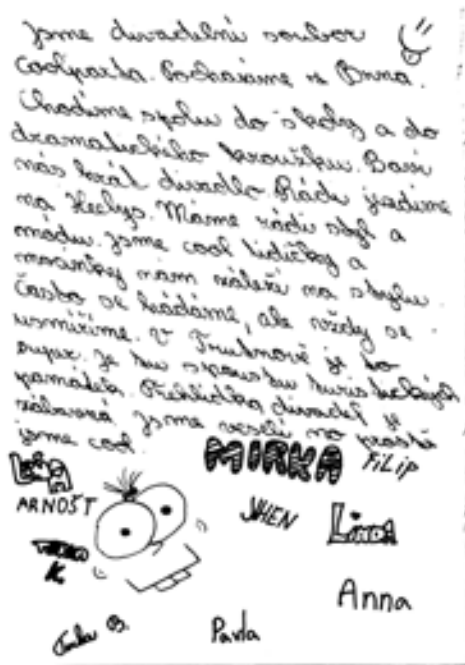
Které místo máš, Pavle, v představení rád ty? Na které místo se těšíš?

Pavel: Já myslím, že to jsou ty noviny. Na to se vždycky těším a snažím se, aby byli lidi mrtví smíchy. Pak se mi líbí místo, kdy spadnu z kola, protože to nikdo nečeká.

A funguje to tak, že koukáš do zrcátka, jak máš šlapat rychle a tak?

Pavel: Jo. Má to teda i své nevýhody, protože jak to vidím furt zrcadlově obráceně, tak jsem si i ve škole začal plíst východ se západem. Takže při zeměpisu ukazuju západ opačně.

PŘEDSTAVUJE SE SOUBOR COOLPARTA, SOUKROMÁ ZŠ A MŠ ROZMARÝNOVÁ, BRNO

A do třetice – v záznamu dětského diskusního klubu, kde se diskutovalo o inscenaci Aha! olomouckého souboru Charmsovy bublinky, bylo chybně zařazeno hodnocení dětí role Jessicy. Otištěné hodnocení vyznělo jako záporné, děti však herecký výkon Jessicy hodnotily naopak jako jeden z výrazných kladů inscenace. Zdravíme tímto Klárku z Charmsových bublinek z Olomouce, omlouváme se jí a přejeme hodně zdarů při práci na příštích rolích.

PŘEDSTAVUJE SE SOUBOR CETKA A SPOL., ZUŠ BRANDÝS NAD LABEM

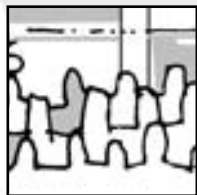

PŘEDSTAVUJE SE SOUBOR ZŠ NA STRÁNI, DĚČÍN

RECENZE LEKTORSKÉHO SBORU NA ÚTERNÍ PŘEDSTAVENÍ

Holubi s.r.o.

Divadelní soubor Cetka a spol. z Brandýsa nad Labem pod vedením Iriny Ulrychové vycházel při tvorbě inscenace z poměrně rozsáhlé literární předlohy autora C. D. Payneho *Holubí mambo* v překladu Tamary Váňové. Tuto předlohu lektorský sbor označil za velmi vhodně vybranou vzhledem k věku účinkujících.

Tři holubice a tři holubi žijí v laboratoři doktorky Milbrenové. Jsou jejím chováním mystifikováni a domnívají se, že jsou lidmi, neboť mají jména, a pomáhají doktorce s výzkumem tím, že na sebe nechávají aplikovat stravovací návyky a závislosti lidí. Jeden z holubů ji dokonce tajně miluje. Tato skupina holubů je unesena ochránci zvířat, a tak se dostává do reálného světa lidí. Stále v přesvědčení, že jsou lidmi, se pokoušejí v lidském světě orientovat, zajistit si obživu. Vstupují do různých situací s lidmi a nechápou, proč se k nim chovají jako k holubům. Díky tomuto nedorozumění se stávají pro lidi nebezpečnými a ti počnou tuto holubí skupinu pronásledovat. V nouzi se pak samci a závislejší část holubů hejna vrací do výzkumného ústavu, kde se dozvídají od doktorky Milbrenové, že jsou holuby, což způsobí jejich deziluzi. Doktorka je hodlá zlikvidovat, protože holubi se stali díky způsobeným skandálům společensky nepřijatelnými. Zbývá část hejna, která zůstala na svobodě, je v poslední chvíli zachráněna a holubi, jelikož se od papouška Ana Dulky naučili létat, nebezpečí likvidace unikají.

Šťastní a na svobodě si sdělí, že doktorka je oklamala, a že nejsou lidmi, nýbrž a skutečně holuby. Hlad je donutí pojídat chlupaté brouky, kteří zamouřili město, ve kterém byli uvzněni v nemilost. Stávají se z nich hrdinové a osoboditelé města, ctění a hrdí holubi.

Představení tohoto mírně nonsensového příběhu je naplněné vyspělými hereckými výkony, adekvátní náznakovou scénografií i hudbou.

Z diskuse lektorském sboru vzniklo několik otázek, které se samozřejmě objevily i na semináři k inscenaci.

Rozdělení světa lidí a světa zvířat bylo pro mnohé nečitelné, což někteří považovali za zajímavé, jiní za zavádějící a zbytečné. Odvádělo je to od samotného příběhu.

Někteří si to vysvětlovali rozpory v replikách lidí a holubů, nedostatečným rozlišením obou světů kostýmy a pohybovou stylizací, neopodstatněným užíváním reálných a zástupných rekvizit...

Někteří si to vysvětlovali nepotřebovali.

V rozhovoru s vedoucí souboru například vyplynulo, že to, že dva z holubů, samců, hrají dívky nebyl záměr, ale důsledek aktuálního početního zastoupení mužů v souboru. Že pohybovou stylizací řešili, ale nenašli klíč a v konečném důsledku energii a čas na hledání. Vzhledem k rozsáhlosti inscenace je to pochopitelné. Že některé rozpačité výkony jsou spojeny s osobnostními vlastnostmi herců, u druhého představení i únavou.

Vznikla pozoruhodná inscenace a děkujeme za ni.

Tomáš Volkmer a Hana Galetková

Coolparta

Na rozdíl od ostatních představení letošní Dětské scény neměl v případě Coolparty lektorský sbor bohužel příležitost setkat se s vedoucí souboru (do Trutnova se souborem vůbec nepříjela). A tak byl odkázaný pouze na to, co vypořádal ze dvou včerejších představení, aniž mohl nahlédnout do procesu a zákulisí vzniku inscenace - což je ovšem v dětském divadle velmi podstatné. Z dlouhé diskuse po dopoledním představení a po kratší, ale neméně spletité diskusi po odpoledním představení tedy jen stručně resumé:

■ Coolparta začíná a končí divadelně zajímavým ztvárněním odosobněného učitele pomocí hlasu z reproduktoru.

■ Zdá se, že tématem inscenace je šikana, tedy téma mimořádně aktuální. Ale je tomu tak opravdu? Nebo ještě jinak: Nabízí soubor a jeho vedoucí materiál (příběh a jeho traktování, divadelní prostředky), které toto téma skutečně sděluje?

■ Inscenace je poznamenána mnoha nedůslednostmi, někdy až nahodilostmi ve vedení příběhu (řídký příběh, schematičnost, nelogičnost, nejasné motivace jednání postav...), v práci s postavami a situacemi (kdo je vlastně hlavní postavou, jejíž příběh máme sledovat? jaké vztahy vlastně vládou v partě a jaké vztahy mají mezi sebou děti ve třídě? co znamená a jak probíhá „konkurz“ do party? na základě čeho dojde k přijetí původně odvržené dívky do party?...), v práci s prostředním i v práci s rekvizitami (např. proč je panenka někdy imaginární a někdy reálná?).

■ Jakou funkci mají v inscenaci naddimenzované hudební a taneční vstupy?

■ Co se při práci na této inscenaci děti naučily nebo co se dozvěděly (o divadle, o sobě, o problému šikany)? A do jaké míry se pracovalo na jejich dovednostech a vybavenosti nezbytné pro divadelní práci?

Jaroslav Provazník

Noční můry

Deset dětí ze souboru kuk! vytvořilo pod vedením Ivany Sobkové autorskou inscenaci, v níž můžeme vidět jednoduchými prostředky zachycené noční můry, hororové či bizarně laděné vize dětí. Jen s pomocí pohybového jednání, mírně stylizované akce a stručných dialogů děti ztvární situace, často končící smrtí nebo aspoň utrpením hrdiny - např. když je slečna, která se ráda zhlíží v zrcadle, jedním zrcadlem navždy „vcucnuta“ či epizoda, kdy je při táboráku svými kamarády opečen a konzumován jiný chlapec. Snové hrůzy jsou našťastí v inscenaci orámovány jinou situací (první noc skupiny dětí na škole v přírodě) - ta však není úplně čitelná. Rozehrávání devíti nočních můr má v rámcové situaci, někdy jen v přehlednější slovní informaci, svůj předobraz, bez jehož důkladného zapamatování uniká divákovi význam situací a přestává se orientovat (např. u můry s bombónem, která je otevřena zvuky vrzající skříň, z níž má chlapec strach).

Oceňují a zároveň mne velmi těší, že jde o autorskou práci dětí, které ve hře působí přirozeně a energicky, navzájem se vnímají a většinou přesně pohybově jednájí (výjimkou je např. oblékání či čištění zubů). Pointa této v podstatě zdivadelněné anekdoty je dobře načasovaná a zahrnaná, i když by asi zkrácení pasáže s rozehráváním devíti „můr“ inscenaci ještě pomohlo. Vytýkaná nepřehlednost snové pasáže by mohla být vyřešena uplatněním stylizovanějšího, fantasknějšího pohybu v přechodech mezi spaním a rozzitím můry (aby divák pochopil, že dívka, která se v noci jde napít, vlastně stále sní). Nezdopovězenou otázkou zůstává, či noční můra je zobrazena u táboráku - jde o můru toho snědeného nebo toho, kdo situaci uvozuje?

Inscenace dokazuje, že prožitky a fantazie dětí mohou být zajímavým, vzrušujícím materiálem pro divadelní

práci (připomínám např. inscenaci Studia Dům „Sny“), který je ale nutné citlivě zpracovávat a strukturovat. Prvotním úkolem pro děti při tvorbě této inscenace bylo pokusit se ztvárnit noční můry; tento úkol se souboru podařilo naplnit, takže ve výsledku tolerujeme občasnou nesrozumitelnost v mluvě, povšechnost jednání či nejasné proměny prostoru děje (společenská místnost, ložnice, koupelna?). Za divadelní zážitek a promyšlené názory při dětské diskusi děkuje

Eva Brhelová

Pět minut v Africe, ZŠ Na stráni, Děčín VI

Vedoucí souboru Jana Štrbová je zkušená a známá svými skvělými inscenacemi z minulých let, kdy pracovala na ZUŠ v Děčíně se skupinou vybraných dětí. Po svém nástupu na Základní školu Děčín VI, v září roku 2007, připravila v hodinách hudební výchovy s dětmi druhých tříd vystoupení s názvem „Pět minut v Africe“, které na letošní Dětské scéně diváky doslova omráčilo, mnohé dojalo.

I když bylo na jevišti dohromady třicet sedm dětí, nejednalo se o spartakiádní secvičení pohybů, gest a naučeného jednání. Děti byly na jevišti velmi přirozené, své a naprosto soustředěné, při věci, udržely napětí a věděly co divákovi sdělují a také to sdělovaly. Vnímaly se navzájem, vnímaly prostor, hudbu, vedoucí, která s nimi byla na jevišti. Její „role“ však nebyla dominantní a ve vztahu k dětem řídicí, nýbrž jako muzikant jevištní akce dětí hudebně doprovázela na akordeon.

V rozhovoru s vedoucí jsme především vyzvídalý figle, jak tohoto působivého jevištního tvaru s tolika tak malými dětmi dosáhnout.

S trochou nadsázky je možné napsat, že vám předkládáme recept „Jak na to“:

- řešení vystoupení jako hudební skladby
- práce s kontrasty (živost X klid, hlasitost X ztišení)
- hledání nepopisného jednání ve vztahu ke slovu
- temporytmus představení (rychlé akce X pomalé)
- kontrast pedagog X děti (mluvený vstup pedagoga mezi sborové zpěvy a texty dětí)
- práce s dvěma třídami dětí, s každou třídou zvlášť
- půldenní soustředění s jádrem 25- ti dětí a důsledné tvarování a fixace jevištního tvaru
- nesoustředěné a negativistické děti nemusely vystupovat, když nechtěly hrát a chtěly zlobit (kdo zlobí, nehraje)
- motivace k přirozenému jednání dětí na jevišti
- trpělivý a geniální pedagog a divadelník v jedné osobě

Děkujeme za představení!

Ema Zámečnicková a Hana Galetková

VIDĚLI JSME

Holubi s.r.o.

STŘEDA OČIMA MATKY BLAŽKOVÉ

Tak poslední den divadel byl pro mě hodně těžký. Hlavně pak ten úklid po tolika lidech. To sem si teda nemyslela, že se tak nadřu.

Těm holubům, těm sem se divila, že si jako mysleli, že jsou lidi. Copak se nepodívali do

zrcadla, aby si všimli, že jsou fakt holubi? Ale ty červené punčocháče musím svým holkám taky koupit, když jsou teď v módě. Jinak by je všechny ty holky na jevišti určitě na nohách neměly. A taky sem byla ráda, že to o těch holubech bylo o lásce, i když ten holub byl natvrdelej, tak si nakonec asi to hnízdo spolu založili. To se mi líbilo, že to vede k dětem, protože děti je třeba mít, to bysme jinak vyhnuli. Ale to se nedělá, aby herci ukazovali na lidi do publika a smáli se jim. Já jsem si tu lišku kolem krku vzala, abych v divadle byla nóbl. A oni se mi pošklebujou přímo herci, to je nehoráznost.

Druhé divadlo o partě ve škole bylo taky výchovný. Že jako se nemají dělat ty party, když to není spravedlivý. K té holčičce a klukovi nebyli hodný, a tak si to ta zlá holka zasloužila, aby s ní přestali kamarádit. Ale když ji pak zase vzali mezi sebe, tak to je třeba zdůraznit, že nebyli takový jako ona, že jí odpustili. Ale některým slovům jsem nerozuměla. Hlavně si už nepamatuju, jak se jmenujou ty boty s kolečkama. To bylo takový zvláštní slovo.

A to divadlo o zlých snech bylo taky výchovný. Ty děti určitě před spaním jedly, protože když jde člověk do postele s plným žaludkem, tak se mu potom zdají ošklivé sny. Jako tomu klukovi, co ho pronásledoval bonbón a nebo tomu, kterého ve snu snědli kamarádi. Z toho zrcadla, jak vtahovalo děti, taky šel strach. Doufám, že další den už těm chudinkám dětem na noc jíst nedali. A navíc by se u divadla nemělo hrát na klavír, když ta klavíristka umí jen předehtu. Holka zapomněla, jak je to dál, tak to mastila furt dokola. Možná měla trému. Já jsem jí nemohla poradit, protože tuhle písničku já neznám.

Ale jak tam v posledním divadle bylo tolik dětí najednou s tou paní učitelkou s harmonikou, to bylo! Něco takovýho jsem naposled viděla, když tady byli Alexandrovci, a to je už pěkně dávno. Je vidět, že i kultura se dá dělat masově a divadlo s dětma taky. Já jsem si spočítala, že těch děcek bylo 37. To je jako ročníků těch setkání divadel. Tak jestli to jako ta paní učitelka nevymyslela schválně, aby si šplhla a někdo si toho všiml. Ale to mě jen tak napadlo. Asi ale to tak nebylo, protože kdyby ta paní učitelka měla těch dětí ve škole třeba 40, tak by jich určitě hrálo 40. Tak to byla jen taková pěkná náhoda.

Ale je to škoda, že už to byl poslední den. Tak jsem si na to zvykla, že už se mi nechce ke kýblu zpátky. No, zkusím zítra říct tomu hlavnímu pánovi, aby mě vzali taky do Prahy s sebou.

Nezávislá Blažková

VIDĚLI JSME

Coolparta

Noční můry

Pět minut v Africe

ZÁZNAM ZE SEMINÁŘE K INSCENACÍM 5. BLOKU

Nonsensové holubí hledání identity, parta na heelys-kách, anekdota o vyplněných snech a výlet do Afriky – taková byla dnešní představení. V něm některá ohromila, v něm potěšila, v něm by potřebovala zpřesnit a v něm se možná spleť.

Holubi s.r.o. - Cetka a spol., ZUŠ Brandýs nad Labem

Seminář A:

Vcelku přiměřené vzhledem k jejich věku, ale některé z nás rušily role kluků, které hrály holky. Obecně jsme se však shodli, že při nedostatku kluků v souboru, je nahrazení dívkami přijatelné, aby se v inscenaci objevila rovnovážná témata mužských versus ženských hrdinů.

Celkově nás hra překvapila svou novostí; tím, že děti zvládly zůstat v roli a hra už vypadala činoherní, až na nejasné chvílky utáhly děti tah příběhu.

Jinak hudba nám navozovala grotesku a až na Mozartův pochod byla vybraná vhodně. Co do tematiky: právě rozeznání grotesky nám narušilo vcelku seriózní (ne "nad věcí") hlavně počáteční chování holubů.

Líbilo se nám vývoj postav, který byl znatelný u milostného páru holubů. Dále kostýmy: punčochy, čepice (kšiltovky jsme pochopili jako zobáky, ale vzhledem k tomu, že při jídle si housenky strkaly stejně do pusy, tak nebyly nutné; nebylo jim vidět do tváře).

An Dudce nebylo rozumět – škoda. Hlavního chlapceho hrdinu – holuba, a chlapce, který hrál např. doktorského asistenta, bychom prohodili, protože se nám pro hlavní roli zdál výraznější (hodně svoje role pozvedl).

Lektorský sbor - T. Volkmer a E. Polzerová:

Ocenili jsme zdařilou dramaturgií vycházející z poměrně rozsáhlé předlohy. Text byl přiměřený věku i souboru. Je to zvláštní nonsens o hledání identity holubů. Některé znaky u lidí a holubů jsou nejasné. Doktorka například s holubou na začátku normálně komunikuje, později ale jejich řeči nikdo z lidí nerozumí (pozn. red.: posléze se v diskusi ukázalo, že doktorka s holubou nevedla dialog – šlo jen o špatnou práci na jevišti). Nejasně působí holub se sluchátky na uších... Nejasný byl také jazyk v rekvizitách: buď mají být reálné, nebo ne. Líbila se nám scénografie – dobrá, variabilní a nepopisná. Zdařilé byly klipy dynamizující inscenaci. Příliš hbitá byla proměna holubovy lásky k doktorce. Dobré bylo závěrečné „uvědomění“ holubů parodizujících lidská hesla – povýšilo ho závěrečné kočičí „mňau“.

Další diskuse:

M. Poesová: Dobrá byla muzika v proměnách i v jiných místech. V úvodu by chtělo zpřesnit „ptačí taneček“ v bedýnce – měl by být víc ptačí. Více rytmu a ozvláštnění by také sneslo holubí učení se létání.

H. Galetková: Neznám předlohu, a tak mě zajímalo rozuzlení – nakonec mi ale nestačilo. Zejména pokud jde o hranici mezi holubem a člověkem v experimentu. U holubů mě mátlý znaky lidského světa (žvýkačka, sluchátka).

E. Zámečníková: Oceňuju použití hudby. Vyjma pět minut v Africe jsou v tom Holubi nejdál ze všech představení, co jsme viděli. Zdůraznit bych chtěla, že přestavba, je-li přiznaná, je součástí představení. Problém jsem měla s diskotékou na začátku. Vadila mi taky špatná mluva u některých postav.

Z. Švejda: Povedlo se dobře odstínit části vážné a části groteskní (např. učení se létat).

Coolparta - Coolparta, Soukromá ZŠ a MŠ Rozmarýnová, Brno

Seminář C záznam nedoručil...

Z. Švejda a H. Pranclová za seminář C: Bylo vidět, že to děti baví. Problémem byly nedohrané, pouze nastolené situace. Nedotažená byla práce s imaginárním prostředím, a střídání hry s imaginární a reálnou rekvizitou. Problematický byl vztah šéfa gangu s partou – jeho vyloučení a znovupřijetí bylo „hrc-prc“. Pokládali jsme si otázku, není-li hudby moc a vychází-li z dětí. Příběh byl prvoplánový. Napětí se objevilo v situaci, kdy se rozhodovali, jestli budou nebo nebudou kouřit – jinde bohužel ne. Jaktóže panenka byla chvíli imaginární a chvíli reálná? Zajímalo by nás, jak námět představení souvisí s kolektivem souboru – jeho jméno je shodné s názvem inscenace, postavy se oslovují reálnými jmény dětí.

J. Hulák: Jak inscenace vznikla nevíme, protože na přehlídku nedorazila vedoucí souboru.

J. Provozník: Téma vypadá aktuálně – je ale aktuální pro členy souboru? Základ pro inscenaci vytvořily děti nejspíš při improvizacích. Z toho se pak představení složilo. Příběh je tak řídký a nelogický. Jak se dostala do své outsiderské pozice dívka, která později ukradla panenku? Proč ji ukradla? Jak dojde k přijetí šikanované dívky do kolektivu? Je to jen schématicky naznačeno, nevychází to z logiky děje. Schématická povaha postav přináší to, že nelze rozehrávat situace, nemůže mezi postavami vzniknout pavučina vztahů. Zmatek byl také v prostředí: Kde se co odehrává? Jakou mají funkci hudba a pohybová složka představení? Ta se nám navíc zdá být za hranici vkusu. Zarážející bylo, že představení bylo především o komunikaci, ale přitom mezi sebou děti na scéně nekomunikovaly.

M. Poesová: V představení nejde o šikanu, jak se nejdřív zdálo – jde o vyloučení z kolektivu. Řada věcí je nevyjasněná: Proč je pozdější zlodějka panenky vyloučená z kolektivu? Proč panenku ukradne? Proč se převlékla, když šla ke konkurzu? Jaktó, že ji do party původně nechtěli, když má samé oceňované vlastnosti? Proč se nová dívka v kolektivu stává na konci novým bossem? Snad protože parta potřebuje despotické vedení?

H. Galetková: V představení se pracovalo ledabyle se znaky. Málo třeba, že mladší sestřičku hrála stejná dívka, která byla jednou z členek party.

E. Zámečníková: Zásadní byl problém uvěření: Abych s představou šla, musím věřit dění na jevišti. Nevěřila jsem třeba nešťastnému smutku nové dívky, který by měl mít příčinu jenom v tom, že si s ní ostatní nechtějí povídat. Dobře byl použitý hlas učitele z nahrávky.

J. Hulák: V představení chybí hlavní hrdina.

Z. Švejda za seminář C: Proč dívka ukradla panenku? Pro partu? Proč by pak šla ke konkurzu?

E. Polzerová: Zarážející bylo, že děti nechtěly kouřit. Přitom uměly rapovat a sprejovat, ale za nic na světě nechtějí vzít do pusy cigaretu.

M. Maxa: Děti nemají nad tématem nadhled. Je to pak jenom ukazování. Představení znamenalo trochu pohybový zmatek. Zdálo se, že děti už neukazují příběh, ale jen se předvádějí v činnostech.

M. Poesová: Je to problém režie – nelze nechat děti řídit na jevišti na úkor příběhu.

J. Provozník: Možná to zní jedovatě – ale co se na tom děti naučily, jak se posunuly dál?!

Noční mýry - kukl, ZUŠ Biskupská, Praha 1

Seminář D záznam nedoručil...

Z mých zápisků: Není jasně, na jakém místě se to odehrává. Vadila nám židle, která byla nejdřív počítačem

VIDĚLI JSME

Holubi s.r.o.

a pak zůstala celou dobu na stejném místě. Děti vstávaly na jiných místech, než večer usínaly. Dobře byla zahrána postava učitelky, výborně byl udělán výtah, vydařený byl razantní konec.

M. Poesová a J. Provazník: Nebylo patrné, kde se to odehrává. Ne všechny noční můry vycházejí z toho, co se stalo v reále před spaním – něco jsme si prostě nepropojili. Snová část byla dlouhá. Oproti verzi z krajského kola ztratilo představení temporytmus. Humorné, bizarní zakončení nevyznělo, spíš působilo jako horor. U některých snů jsme si museli s vedoucí zpřesnit, co tím bylo myšleno. Výrazně jsme o tom diskutovali v porotě. Soubor kuk! se hodně zabývá pohybem – průběh pohybového vyjádření byl bezchybný.

J. Provazník: Je to čistě autorské představení. Zajímavé je, že je to vedlejší produkt jiné práce, která se snů týkala. Představení je stavěné jako anekdota – u kratší verze byl lepší, rezolutnější konec.

Další diskuse

H. Galetková: Když děti usnou, začnou se hned odehrávat sny – chtělo by to pauzičku. To samé platí pro konec.

M. Poesová: Když dívka reálně vstane se slovy „mám žízeň, jdu se napít“, nevypadá to jako sen.

J. Hulák: Musím říct, že tomuhle představení značně

ublížil prostor kina.

L. Richter: Vadí mi, že pointa je odpovědí jen na jeden sen.

I. Ulrychová: Konec byl naznačen typy „část za celek“.

J. Hulák: Já jsem si teda spojil pointu s tím, že co se zdá první den, se vyplní.

I. Ulrychová: Musím říct, že jsem Noční můry viděla počtvrté a čím dál víc mě to baví.

M. Maxa: Hudba použitá během snů by mohla být dynamičtější. I to zapříčinilo pád anekdoty a pocit, že to bylo dlouhé.

Za seminář D: Herecké nároky byly vysoké – vedoucí ale ví, že si to může dovolit, protože má soubor dobře vybavený.

J. Brůček: V úvodní části jsem ledascemus nerozuměl, protože jsem neslyšel, co děti říkají.

Pět minut v Africe - Základní škola Na Stráni Děčín VI.

Seminář B:

Temporytmus, dramatický oblouk, téma, scéna... Takovými pojmy jsme se během Dětské scény zabývali a používali je. Na semináři jsme se díky představení Pět minut v Africe více než kdy jindy dostali k něčemu, co stojí za tím vším. Možná se to dá vyjádřit banálními slovy zánícení, radost, vztah k dětem, víra v jejich schopnosti.

V představení jsme toto všechno viděli v každém okamžiku, možná proto některé z nás až dojalo. Přes čtyřicet sebraných a soustředěných dětí, které dobře věděly, co mají dělat. V pozadí, vedle nich, a především s nimi jejich vedoucí. To pro nás bylo kromě radosti z předvedení ohromnou inspirací a povzbuzením.

E. Zámečnicková a H. Galetková: Dopoledne, když se děti nahruly na jeviště, vydávala jsem jen nadšené neartikulované zvuky. (E. Zámečnicková) Vedoucí je pedagogický a vlastně i umělecký génius. Snažili jsme se objevit, jakou „technologii“ to Jana dokázala. Schválně: Co si myslíte vy?

Další diskuse:

L. Korbelt: Je za tím šamanství v dobrém slova smyslu, které dokáže děti hypnotizovat. Zkrátka osobnost vedoucí.

E. Zámečnicková: Nebyla na tom znát ani stopa „spartakiády“. Práce byla plná uvolněnosti a zároveň soustředění. Na jevišti byl každý „ve věci“.

H. Galetková: Výsledný tvar bych připodobnila k hudební skladbě.

Z. Švejda: Zaujetí dětí bylo docíleno pnutím mezi dvěma rovinami, v jakých na jevišti fungovala Jana Štrbová: Jednak tam byla v roli pedagožky, která práci vede, jednak v roli příslušného zvířete, třeba žirafy, ke kterému se děti v rolích vymezují. Nikdo z dětí se jenom tak nevezl.

T. Volkmer: To je tím, že je to bavilo.

H. Galetková: Obdivuhodné bylo, jak se masa dětí na jevišti vnímala, jak děti zvládaly prostor.

E. Zámečnicková: Oni totiž ten text žili, neodříkávali jenom.

J. Provazník: Šikovné bylo, že to Jana vystavěla na dialogích. V něm se děti učí sdělovat konkrétně někomu něco.

L. Richter: Otázka ale stojí, jak s padesáti dětmi jít na začátek práce na divadelním tvaru. Doteď jsme mluvili jenom o výsledku. Jak přiměju tolik dětí k práci na obrazech? – jsou to v podstatě, v dobrém smyslu řečeno, ilustrace. Dostávají ale rozměr metafory (např. žirafa).

J. Hulák: Zcela výjimečně bych dnes vyběhl vedoucí, aby nám odkryla genezi představení.

J. Štrbová: V září jsem začala učit na ZŠ. Dvě třídy jsem dostala na hudební výchovu. Vedení školy mě požádalo, abych s žáky připravila vystoupení pro školní akademii. Nejdřív jsem pracovala v obou třídách v hodinách hudební výchovy samostatně. Zpočátku jsem nevěděla, jak text udělám. První nápad byly plošné loutky, ale když jsem si představila, jak vyrábím pro padesát dětí loutky, zvolila jsem jiný klíč. Přišla jsem na to, jak udělat dromedára, pak jsme na ten způsob vytvořili i další postavy. Nejdřív jsem pracovala ve dvou třídách paralelně. Když to začalo vypadat slibně, zeptala jsem se dětí, jestli by s tím nechtěly vyrazit na přehlídku. Chtěly, a tak jsme udělali víkendové soustředění. Poslední hodiny jsem už pracovala se všemi najednou v tělocvičně. A pak už to bylo.

Zapsal Tonda

VIDĚLI JSME

Coolparta

Noční můry

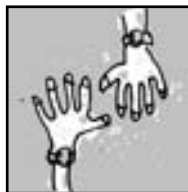
Pět minut v Africe

ZÁZNAM Z DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU

HORKÉ ZPRÁVY SE SLADKOU PŘÍCHUTÍ

Jímá nás nostalgie... dnes naposledy se na Nivách diskutovalo. Abychom to oslavili, dovolily jsme dětem nechat si boty a na protest proti konci Dětské scény se nevyzout. Rázem nebylo po nivové „vůni“ ani památky! Celou noc nás děsily noční můry, ve kterých jsme tonuly v záplavě 85 včera hrajeících dětí. Pořád lepší děti, než dromedáři, holubi či obří želatinový bonbón, i když – ten by se Miláďce možná líbil, obzvlášť medvídky má moc ráda. Nakonec jsme to všichni zvládli, jsme přeci cool parta, ale řekněme si to otevřeně – největší cool parta je z Děčína, ti se totiž rozhodli na diskuzi nejet (asi už letěli do Afriky), a tak se naše noční můra nenaplnila. Nezapomněly jsme však na ně a i jejich představení s ostatními řádně prodiskutovaly. Tady to máte, vychutnejte si závěry poslední debaty nivní a my se jdeme přidat do nějaké té pivní.

Loučí se s vámi, milá děťátka,

Horká Zorka i Sladká Miláďka.

Zdar a sílu najdeš v syru,

Nivám třikrát ZDAR, ZDAR, ZDAR !!!

HOLUBI s.r.o.

Líbilo se: vtipné; běhavé; dobrá hudba; lepší, než obvykle; přízeň publika; nebylo to smutné; rekvizity; kostýmy; žvýkačka; zajímavý příběh vytvořený z románu; dobrá pohybová vybavenost; citlivé; akční; honička s policisty; dobrá doktorka; hustý; šikovné děti; dobré zkratky v ději; pokrok od okresního kola; podali skvělý výkon

Nelíbilo se: pro lidi moc malá žvejka, rozdílné disproporce všeobecně; občas jsme nevěřili; holubům se přece nevejde láhev do ruky; papouškova mluva;

Jiné poznámky: diskuze o tom, zda holubi rozumějí lidem a naopak – holubi lidem ano, lidé holubům ne, doktorka zapisovala svá pozorování podle vrkání, rozčepřčenosti; tvor se sluchátky byl holub; odted se už na holuby budeme koukat jinak; hudbu vybíral Filip; paní učitelka zrovna četla knihu Holubi mambo, jim se moc líbilo, příběh je sice upraven, ale podstata zůstala stejná; 50 minut rychle uteklo; název Holubi s.r.o. je kvůli autorským právům a taky kvůli názvu souboru Cetka a spol.; „Jak si mohli myslet, že jsou holuby, když holuby jsou o tolik menší?“, „občas jsem měla pocit, že čtete scénář“;

PĚT MINUT V AFRICE

Líbilo se: sehranost; hezký zpěv; skvělé lvice; skvělí dromedáři; dobré zakončení; budík; dobré taneční kreace; „na váš věk je to dobré!“, „skvělé, bylo vás strašně moc, ale bylo to krásné“, „super, děti byly mega roztomilé a šikovné“, „tleskám, super!“, „krátký, ale hezký zpívání“

Nelíbilo se: nejasnost – paní učitelka byla žirafa nebo jen vypravěč?; žirafa – nejasná gesta; „jde to, ale divadlo to nebylo“

Jiné poznámky: „Jak dlouho jste to zkoušeli?“, „Jak to paní učitelka zvládá s tolika dětmi?“, „Kde jste to zkoušeli – ve škole, ve třídě nebo na letišti?“

NOČNÍ MŮRY

Líbilo se: muzika měla dobrou výdrž a uměla hrát poslepu; na to, kolik jich bylo, měl každý svou roli; dobrá návaznost; výslovnost; skvěle vyřešený konec; výtah a skříň z vlastních těl; holčička, která si vzala prášek a následně jej zase vyplivla; málo rekvizit; fakt good; „super, ale furt se to vopakovalo“; od minula se hodně zlepšilo; originální

Nelíbilo se: občas přeci jen nebylo rozumět, někdy chaotické, nebylo jasné, čím to je (matoucí pyžama – pamatovali jsme si děti díky barvě oblečení, najednou se všechny oblékly a nastal zmatek); moc příběhů; drastické propichnutí ruky; zrcadlo zmatečné a zdlouhavé, stačila snad jen 1 osoba, která by prolezla vnitřkem; nepochopený pupínek pod nosem; nejasnost v prostředí, ve kterém se nacházíme (společenská místnost, noclehárna, počítač, koupelna...?)

Jiné poznámky: vraťte Schmitzera!!!; skříň vám nějak moc vrzala, doporučení pro příště: kupte novou; vedoucí něco vymyslela sama, někdy dala jen impuls, navázalo se brainstormingem, poté se to dalo dohromady z našich opravdových nočních můr nebo toho, čeho se bojíme; Míša se doopravdy želatinového bonbónu nebojí; bylo to ve škole v přírodě; některé věci jsme pochopili až po druhém shlédnutí

COOLPARTA

Líbilo se: nasazení; poznali jsme, že jim sedí téma a že příběh hrají rádi; neskákali si do řeči; písničky; tanec; hlas učitele; rituály uvnitř party (vyloučení člena, čekání na bosse...); konkurz

Nelíbilo se: imaginární rekvizity někdy byly, někdy nedůsledná práce s nimi (driblování, jídelna, knihy...), někdy se z imaginárních staly konkrétní (panenka) a pak zase imaginární; hudba; stromy v parku – v jiných scénách nebylo prostředí určeno takovými prostředky, tak proč tam? (timpádem jsme na hřišti mohli postrádat basketbalový koš)

Jiné poznámky: příběh vznikl z osnovy bodů a situací, které byly zadány, z nich se pak improvizovalo; až na poslední chvíli se dozvěděli, jakou roli budou hrát; Linda byla od začátku odstrkovaná, aby dala najevo, že do party nemůže každý; panenku Linda ukradla, aby se blýskla před partou, že krade; boty heelesky byly v představení náhodou, zrovna si je všichni ve škole koupili; rychlý převrat, stačila jen 1 záminka k tomu, aby bosse přestali uctívat, ale pak moc rychle zapomněli na to, že je zradila; Opravdu tuto hudbu posloucháte? – „Jo! Uctíváme, uznáváme a zbožňujeme ji!“; stylizace „videoklipu“ až moc americká, ale na této škole v Brně to tak opravdu funguje (soukromá ZŠ); hudba s Eminemem: „to je jako kdyby si motorkáři pustili Krtečka! To, co se děje na jevišti, je v té chvíli slabší.“; „promiňte, já to moc nevzala“; „Proč museli kouřit?“; „Moc se mi líbilo vaše přectavání“; „Rap je nic moc (spíš nic, než moc“; „Jako písničky byly good, ale bylo to divný“; Bylo to dobrý a ze života“

Zorka Horká a Miláďka Sladká

DNES JSME SI VŠIMLI...

DĚTSKÉHO DISKUSNÍHO KLUBU

JASANKY KAJMANOVÉ

ZINY RÝGROVÉ

JEDEN DEN SE SOŇOU DEMJANOVIČOVOU A MARIOU VESTRE

Pošmourné ráno. Připínám si modrou kartičku, aby byla alespoň nějaká barva. To jsem ještě netušila, že dílna, na kterou dnes směřuji, bude barevná množstvím zážitků. Ale ještě tam nejsem. Ještě chvat, běh, spěch. Rychle, rychle. Tentokrát jdu najisto. Kde je ZUŠ, vím. Víím dokonce, že si cestu mohu zkrátit spojovací uličkou – a taky že jsem si ji zkrátila. Je 8. 30 a děti se pomalu scházejí. Lektori pobíhají se seznamy a shánějí svou skupinu. Soňa říká, že mohu jít nahoru, že norská lektorka Maria tam už je. Že bych zase vyzkoušela mimoverbální komunikaci v cizím jazyce? Raději jsem počkala na Soňu. Celá dílna je koncipována jako cesta do Norska a děti jsou postupně uváděny do děje, postupně se, „buduje víra“. V dílně je použita paleta (abych zůstala u těch barev) prostředků a možností, metod, které nabízí dramatická výchova. Ale zase předbílám. Už úvodní činnosti navozují, i když si to děti ani neuvědomují, atmosféru cizí země.

Seznamování

Soňa vyzvala děti, aby si sedly do kruhu a řekly své jméno. Jako diskusní předmět sloužila plyšová figurka, které Soňa říkala losík.

Následovala další hra. Děti si přes kruh házely losíka a říkaly znovu svá jména, pozdravily toho, komu losíka hodily a jeho jméno zopakovaly.

Pak se Soňa zeptala, jestli si pamatují, komu losíka hodily naposled. A vše se opakovalo, retrospektivně.

Děti pořád seděly v kruhu, ale při další činnosti je, tentokrát Maria, vyzvala, aby si stouply, vytvořily dvojice, které by se postavily tak, aby vyplnily celý prostor. Jeden z dvojice bude PÍP a druhý UÁ (tento zvuk budou pak i vydávat). Maria všechny vyzvala, aby se posadili, pouze jednu dvojici vybrala. UÁ honí PÍP, které se může zachránit tím, že si přisedne k některé dvojici a řekne jméno jednoho člena. Ten se stane UÁ. Maria vše předvádí. Jestli vás zajímá, jak děti rozuměly, co Maria říká, tak docela dobře. Soňa překládala a také vyzvala zúčastněné, aby ti, kteří jsou znalí angličtiny, tlumočili ostatním. Fungovalo to báječně po celou dobu dílny. Rozpaky z jazykové bariéry nebyly, protože nebyla ani bariéra.

Po honičce následovalo zase trochu zklidnění. Soňa je vyzvala, aby se procházeli prostorem, rytmus jim udávala bubínkem. Když řekla jméno, oslovený se začal pomalu sunout k zemi a ostatní k němu měli běžet a zachránit ho před pádem. Na závěr měli všichni říct jména těch, kteří nebyli během hry zachraňováni.

Prázdninové činnosti

Nejprve se opět chodí prostorem. Pak Soňa řekla číslo a všichni rychle vytvářeli molekuly o příslušném počtu atomů. Tak vznikly skupiny, jejichž členové se měli dohodnout, kterou činnost by o prázdninách nejráději dělali, a vytvořit živý obraz. Při prezentaci jsme viděli: spaní, pozorování hvězd, plavání, jízdu na lodi. Hra se ještě jednou opakovala. Děti by chtěly o prázdninách mít táborák, vyvolávat duchy, hrát hry na počítači.

Pak Soňa požádala, aby si sedli do kruhu a dohodli se na činnosti, kterou by rádi dělali všichni. A výsledky? Povídat si s přáteli. Živý obraz už vlastně měli hotový, jen trochu upravit, aby spolu opravdu komunikovali, a zůstat ve štronzu.

Cestovní kancelář

Soňa přibíhá s fixy a samolepicími papírky ve tvaru lidské stopy. Soňa má na hlavě oranžový kšilt a na sobě oranžové tričko. Je v roli průvodce cestovní kanceláře Keep smiling. Vysvětluje, že zjišťuje zájem, kam by chtěli lidé s cestovkou jet. Pak už mimo roli žádá, aby každý napsal na stopu své jméno a stopu umístil na mapu Evropy, která už byla připravená na stěně. Největší zájem byl o Francii.

Co si sbalit na cestu

Opět kruh. Každý řekl, co by si vzal na cestu. Další zopakoval předcházející věci a přidal svou. Zároveň (kvůli Marii) měli předměty předvést pohybem. Účastníci by si s sebou vzali různé věci: kšilt, foťák, plavky, kartáč na vlasy, kontaktní čočky, peníze, spodní prádlo, mobil, knížku, pyžamo, boty, ponožky, míč, kartáček na zuby, notebook, MP3.

Soňa nabízí další variantu hry – opět se vrací zpátky, ale jen pořadí účastníků, věci jsou jmenovány ve stejném sledu. Každý pak přidá další věc. Hra je ztižena tím, že je tentokrát „na vypadávaní“ – kdo si nevzpomene, vypadne.

Letiště

Soňa posunuje činnost dál: „Sbaleno máte. Dostáváte se na letiště.“ Pokud zní: postavit se v naprosté tichosti do kruhu, stát s rukama připaženými. Každý z hráčů je letadlo. Když trochu zvedne paže – křídla – přeletí přes střed kruhu, postaví se na nové místo. Ve vzduchu může být pouze jedno letadlo, jinak se „srazí“. Když vyletí dvě (a stačí jen náznak zvednutí křídla), jdou k zemi – jejich představitelé vypadávají ze hry, zůstanou v kruhu, ale sednou si.

A protože soustředění je veliké a let vyčerpává, následuje přestávka.

Letadlo

Po přestávce Soňa vysvětluje dětem, jak ze svých těl udělají letadlo, a upozorňuje, že v té pozici budou delší dobu. Účastníci se celá skupina. Maria pak předvádí, jaké zvuky jednotlivé části letadla vydávají: Zadní skupina „zapíná motor“ – rrrm, prostřední – ti v kabině, zvoní na stewarda – clink, clink, skupina vepředu – posádka – kap spílník (a drží si nos, aby vydávali deformovaný zvuk). Ostatní říkají uuiiiúú. Maria udává rytmus, Soňa řídí intenzitu a už se letí.

Nouzové přistání v Norsku

Soňa opět posouvá příběh a sděluje, že se letadlo dostalo do mlhy (letělo původně do Londýna) a musí nouzově přistát – všechny zvuky se postupně ztišují. Soňa už má zase kšilt, to znamená, že je v roli: „Rychle vystupte, držte se pohromadě. Běžte dál od letadla. Je tu sněh a zima, jdu pro pomoc.“ Odbíhá a děti skandují to, co slyšely v jednom představení „zima a chlad, zima a chlad“. Přichází Maria – na sobě má bundu a na hlavě čepici – je také v roli. Mluví norský. Trosečníci se s ní snaží domluvit. Zjišťují, kde jsou. Přichází Soňa. Trosečníci se bouří. Soňa je uklidňuje: „Keep smiling. Vše se vyřeší.“ Nakonec je Maria zve k sobě do chaty – je to obrys chalupy namalovaný na balicím papíru na stěně. Povídají si o Norsku.

Soňa navrhuje, aby si skupiny promyslely a předvedly – nejprve živý obraz, který krátce rozehrají, čím by se mohli trosečníci v Norsku zabavit a trochu si ten pobyt i užít: bruslení, být u ohně v chatě, ulovit si a ohočít zvířátko. Ale hlavně se chtějí vrátit.

Trosečníci se ptají, jak by jim mohla Maria pomoci k záchraně. Nakonec vyměňují věci z kufry za něco teplého na sebe. Začala to Soňa, která si s Mariou vyměnila kšilt a čepici.

Cesta přes ledovec

Všichni si „obují“ speciální boty a vydají se s Mariou přes ledovec. Napodobují její pohyby, skáčí přes průrvy, opatrně postupují vpřed. Nakonec uvidí stádo sobů. Maria rozptýlí obavy turistů – sobi nejsou nebezpeční, naopak mohou urychlit cestu za záchranou. Každý si uloví soba – opět napodobují Mariiny pohyby. Následuje cesta na saních. Má formu soutěže, jejíž pravidla vysvětluje Soňa. Nejprve se opět rozdělí do skupin. Tentokrát mají účastníci mlčky vytvořit řadu od největšího po nejmenšího rozpočítat se 1,2,3,4. Stejná čísla tvoří skupinu. Dostanou deku – sáně. Úkolem je přemístit se z jednoho konce tělocvičny na druhý tak, aby každý ze skupiny byl minimálně jednou losem a cestovatelem. Vzdálenost se má překonat šestkrát. Nejprve dává Soňa čas na promyšlení taktiky a pak se závodí, kdo cestu zvládne nejrychleji. „Ať rychlost není na úkor saní (některé deky patrně jsou saněmi již dlouho) a dejte taky pozor na bezpečnost jezdců.“ Závodů na saních se všechny skupiny účastní s plným nasazením.

Jak sehnat jídlo

Soňa pokračuje ve vyprávění: „Cestovatelé se dostali do lesa: Co myslíte, jaké tam mohli sehnat jídlo? Jaká zvířata v takovém lese žijí?“

Účastníci vytvořili kruh a ptají se na to Marii. Jak je to v norském lese. Získání potravy má zase formu hry. Tři děti představují nebezpečná zvířata – medvěda, vlka a rysa. Stojí rozkročení (nohy nesmějí zvednout ze země) na jednom konci místnosti. Úkolem cestovatelů je projít radou těchto „zvířat“, aniž by se jich hráči, kteří je představují, dotkli. Pokud by se tak stalo, musel se cestovatel vrátit na začátek a cestu nesměl opakovat. To se dětem moc líbilo a žádaly opakování hry, ale

Soňa znovu zve účastníky do kruhu a každý říká, co sehnal k jídlu.

Jak přelstít trolla

Doprostřed kruhu položila Soňa obrovskou stopu, kterou prý našla v lese a obkreslila. Či asi je? Nakonec se zjistilo, že je to stopa trolla. Děti se ptají, jak vypadá troll a Maria předvádí. Všichni opakují po ní – dupe, má ohnutá záda, klátí rukama, dívá se jedním okem, má

natočenou hlavu a mručí. Všichni tak chodí po místnosti.

Troll je také nebezpečný – žere lidi. Je také hloupý. Maria (chlapec) se Soňou (trolley) předvádějí scénku: Chlapec, aby se zachránil, uzavře s trollem sázku, kdo je větší jedlík. Jedlí rýžový nákyp, ale chlapec si ho ukládal do batohu, který měl na břiše. Troll prohrál, tak chtěl, aby mu chlapec poradil, jak se stát větším jedlíkem. "Rozpárej si břicho." A rozpárá si batoh plný nákypu a dá trollovi nůž. Hloupý troll si rozpárá vlastní břicho.

A úkol pro skupiny: vymyslet způsoby, jak trolla přelstít. Při prezentaci mají ostatní vymyslet název etudy. Řešení byla různá, např. při honičce nalákat trolla, aby spadl ze skály, při sázce - kdo víc zaře - mu zavázat oči a ucpat uši a zmizet atd.

Spánek

A znovu se vracíme k trosečníkům, kteří usínají v jeskyni a něco se jim zdá. Soňa je žádá, aby když se jí dotkne, řekli jedno slovo ze svého snu. A takové to byly představy: tuleň, beru trollův kabát, troll v chatě, teplo, jídlo, led, holky, pití, Londýn, no ták.

Domů

Soňa pomalu uzavírá příběh: „Svět. Skupina se probouzí a díky svému průvodci se dostali na letiště až do hlavního města Norska – Osla, kde nasedli do letadla.“ Opět se vytváří letadlo. Maria připomíná zvuky. A přistávají na Ruzyni.

Děti se ještě dotazují, jestli turistům cestovní kancelář vrátila peníze, jestli zkrachovala a proč letí do Prahy, když turisté chtěli do Londýna.

Reflexe

Dopoledne uběhlo „letadlovou“ rychlostí, takže ve zbývající chvíli se mohly děti ptát na to, co je zajímavé o Norsku, ale hlavně o Marii. Dozvěděli se, má bratra, kterému je 24 let, tedy je o rok starší než Maria, a sedmnáctiletou sestru, černou kočku (u té věk neuváděla), že studuje, chce být učitelkou. Všichni chtějí vidět místo, kde bydlí a studuje. Ukazuje jim to na mapě – je to blízko Osla. Do Čech by se chtěla vrátit. Kromě jiného se jí líbí zdejší staré budovy. Děti se ptají, jak se řekne norský na shledanou. Maria odpovídá a zní to jako ha -de . Děti se loučí, ale je vidět, že se jim moc nechce a že výlet do Norska, i když původně plánovaly Londýn, stál zato.

A já pokračuji v kladení otázek, které začali už účastníci dílny. Ptám se obou lektorek.

Co si z trutnovského pobytu budete nejméně pamatovat?

Maria: Všechny děti, samozřejmě. Zaujala mne představení. Co všechno děti umí. Líbila se jí kuřák, se kterou jsou na jevišti.

Soňa: Budu si pamatovat práci s odlišnými věkovými skupinami a sdílení s norskou lektorkou. Pak také pohostinství s dlouhým čekáním na velmi dobré jídlo.

Jaká byla vaše česko - norská spolupráce?

Maria: Často jsme myslely na stejné řešení, ale cesta k domluvě byla delší kvůli jazykovým rozdílům.

Soňa: Jsme na stejné vlně. Pocity máme stejné. Jde jen o to najít, jak budeme pádlovat - sladit se.

Jaké měly představy o práci a jak se naplnily?

Maria: Nevěděla jsem, co mám čekat, nikdy jsem nepracovala na takové dílně. Očekávala jsem spoustu her, ale líbí se mi, že nejsou oddělené, ale spojené jedním tématem. Je velký rozdíl v tom, že v Česku je někdy i na nižších školách drama jako předmět. To v Norsku není. České děti jsou odvážnější v dramatických aktivitách.

I povídání s lektorkami bylo příjemné, stejně jako jejich dílna, která byla plná radosti a sdílení. Lektorky nabídly dobrodružství a kaleidoskop činností a děti to ochotně přijaly. Myslím, že kdyby i na konci měli účastníci dávat barevné stopy na mapu Evropy a vyjádřit tak, kam by se chtěli podívat, Norsko by tam už určitě nechybělo.

Jindřiška

ODPOVĚĎ NÁM JAKUB HULÁK

Jakube, jak by ses představil někomu, kdo přijede na Dětskou scénu poprvé a nic o Tobě neví?

Jako ten, kdo se tu přehlídku s přispěním mnoha přátel pokouší organizovat. Kdyby snad stál o to poznat mě víc, zašel bych s ním k Trutovi na skleničku.

Jaké mouchy měla letošní Dětská scéna z Tvého pohledu?

Nepodařilo se nám program přehlídky nafouknout tak, aby se sem vešly všechny inscenace, které se letos povedly. Některé jsem viděl na postupových přehlídkách a moc jsem se těšil, že je uvidím i v Trutnově. To je ale vlastně „pozitivní moucha“, že bylo letos hodně kvalitního dětského divadla.

Co se Dětské scéně letos povedlo?

Vstřícně a konstruktivně hodnotit vystoupení recitátorů i souborů. Tak to aspoň cítím. A to hlavně díky tomu, že se podařilo dát dohromady dvě party odborně fundovaných a zároveň mimořádně příjemných a vůbec skvělých lidí – mám na mysli lektorské sbory obou částí přehlídky.

Přinesla letošní Dětská scéna něco mimořádného?

Možná mě ještě leccos napadne až s odstupem. Překvapila mě ale inscenace, která sice postoupila z obvodního kola do krajského, ale s mnoha zásadními výhradami, s menšími výhradami pak překvapivě postoupila ještě dál a nakonec patřila k vrcholům celostátní přehlídky. Je to povzbudivá zpráva o tom, kam až se dají i problematičtější věci dotahovat.

Co bys na přehlídce Dětská scéna změnil pro příští léta?

Vím, že to asi bude neřešitelné, ale hrací prostory. Většinou souborů nejvíc vyhovuje kino, ale na to, že jde o celostátní přehlídku, má příliš mnoho problémů. Nemluvě o Divadelku Trdýlku, kde dobře vidí jen diváci v první řadě, ale i ti se nakonec udusí ve vydýchaném vzduchu. Nic lepšího ale nemáme.

Na co bychom se Tě měli zeptat a nenapadlo nás to?

Třeba jestli mě po deseti letech v Artamě pořád ještě baví přehlídku organizovat. Baví. Ale jsem si vědom mnoha věcí, které bych mohl dělat líp.

Jakuba se ptala Iva

VIDĚLI JSME

Jak se odpoutat od země? S Pepou Brůčkem jednoduše. Stačí dostat se na jeviště nebo ještě lépe na prakták, který je na jevišti v Národním domě a vytašit se s ukázkou ze semináře. Kdo dorazil, mohl vidět, jak by si šest skupin poradilo s inscenováním pohádky Kuřátko a obilí od Františka Hrubína.

Jak to bylo pohádka? Zabloudilo kuřátko?

Poprvé zabloudil rohlík a ptal se housek. A vánočky tam byl také kousek.

Podruhé papírové kuřátko potkalo cestou klasy, papírová slepice čekala na konci trasy.

Potřetí černobílé kuře mlčí, bublina mu od zobáku trčí. Podle šipek k cíli frčí.

Počtvrté mezi flaškami ztracená láhev vratná, její snaha o záchranu je prd platná.

Popáté neptej se po mamince kuřátko. V KFC skončí každá slípka zakrátko.

Jak to tedy bylo pohádka?

Pošesté nezabloudilo kuřátko, protože se ani nenarodilo.

Co seminář dal a vzal

Dal mi toho spoustu a vzal mi pár dní ve škole – obojí bylo velice kladné

Nedá se to popsat, je toho strašně moc

Vzal mojí mamce peníze a jinak dal hrozně moc.

Naučil mě žít se do předmětu.

Ještě nikdy takhle neodvázala.

Otevřel mi nové možnosti, co se týká práce s rekvizitou, loutkou, papírem, barvou, různým materiálem, protože se k tomu ve škole tolik nedostaneme.

Zážitky formou hry.

Nic mi nevezal, tedy to se ukáže, ale pevně v to doufám.

Co mě dal se teprve také ukáže. Z bezprostředních dojmů – vznesl jsem se skutečně od země. Také jsem vděčný za lidi, s kterými jsem se setkal a budu rád za budoucí spolupráci.

Pepa z nás dostal to, co jsme si mysleli, že tam ani není.

Pepa Brůček = loutkář, sluníčko, obrovská energie, dobrosrdečný medvěd, botanik-vědec, hodnej děda, skvělej chlap, sice sklerotickém, ale fajn, náplň dne, Brůček Pepa

Sepsala na přán redakce se seminaristy a ze své hlavy Jasanka Kajmanová

ŘEKLI O SOBĚ

Co mi řekli seminaristé třídy B o dílně Joanny Parkesové

Před koncem týdenních dílen jsem se vydal za Joanninými seminaristy, abych jim položil následující otázky: Proč jste se přihlásili na dílnu? V čem vás oslovila? V čem se liší od jiných? Někteří seminaristé nebyli ze začátku úplně spokojeni, změnilo se to nějak?

Andrea Štefková (čerstvá absolventka vychovatelství na PedF v Ostravě, učitelka LDO ZUŠ a vedoucí dramatického souboru)

Původně jsem chtěla na seminář Jany Machalíkové, ale pak jsem se přihlásila k Joanně, protože od září nastupuji na základní školu a její seminář nabízí hodně o dramatické výchově na základních školách.

Práce na semináři mě oslovily, stejně jako Joannina osobnost, která je pro mě fascinující. Joanna mi úplně padla do noty. Seminář byl o tom, co mě zrovna nejvíce zajímá. Znamenalo pro mě inspiraci a nasměrování v mé budoucí práci.

Vyhovovalo mi tématické uspořádání, to že jsme pracovali v blocích, že jsme vytvářeli projekty. Původně jsem očekávala, že si odtud odnesu větší zásobu různých cvičení. Ale nevádí mi, že jich Joanna tolik nepřišla. Líbilo se mi, že šlo v semináři hodně o vzájemné obohacování, že jsem jenom nebrala, ale taky mohla dávat, že jsme se tu dělili o své zkušenosti.

Pokud jde o atmosféru práce, tak na prvních lekcích nebyli někteří seminaristé úplně spokojeni. Myslím že je to tím, že zkušenější z nich čekali více nových věcí, chtěli načerpat nové podněty ze zahraničí. Překvapilo je pak, že Joanna pracuje podobným způsobem, jaký známe u nás.

Neznamenalo to, že by ale bylo při práci cítit nějaké napětí. Navíc se ve druhé polovině hodin atmosféra zlepšila, takže teď to byla už naprosto příjemná práce.

Milan Čuban (pracovník DDM Most, realizuje dramaticko-výchovné projekty pro MŠ a ZŠ)

Seminář jsem si vybral, abych načerpal nové podněty pro svoji práci s dětmi. Z projektů, na kterých jsme tady pracovali, využiju ledacos.

Oproti jiným dílnám, které jsem dosud navštívil, se Joannina liší tím, že je hodně založená na volnosti, na prostoru pro vymýšlení. Je tu volnější pracovní rytmus, někdy máme třeba i dvě, tři hodiny pro samostatnou práci.

Pokud jde o počáteční nespokojenost některých z nás, byla asi zapříčiněna jinými očekáváními. Později jsme ale o tom společně mluvili a ledacos si vysvětlili. Uvědomili jsme si, že když je něco nejasné nebo nedořešené, musíme se ptát. Vzhledem k jazykové bariéře na to lektorka nemůže jinak přijít.

Veronika Krátká (studentka katedry výchovné dramatiky DAMU, učitelka)

O semináři jsem měla původně trochu jiné představy. S něčím jsem nejdřív nebyla úplně spokojená. Ledacos se ale postupně změnilo a také jsem zjistila, že řadu svízeli s sebou nese jazyková bariéra. Další potíž se odvíjela od toho, že jsme pracovali s lekcemi určenými pro docela malé děti a jako dospělí je vnímáme v mnohém jinak. Později jsme s Joannou o některých věcech mluvili a ledacos jsme si vzájemně ujasnili. Začali jsme používat více technik, při práci některé aktivity tolik nerozváděli, víc jsme se ptali a řadu věcí nám pak Joanna dovysvětlila.

Joannina práce myslím není specifická v technikách, spíš v tématech. Joanna má vystudovanou vedle dramatické výchovy také sociologii. Často se tak v její práci objevuje tematika občanské výchovy,

hodně pracuje s problematikou komunity (s tématem místa jednotlivce v komunitě, s příchodem do nového prostředí...).

V koncepci hodin byla patrná výhodně použitá kombinace dvou cílů: seznámit seminaristy s postupy práce v dramatické výchově a přiblížit jim irskou historii. Pracovali jsme s irskou pohádkou, se staroirskými pověstmi, s staroirským klášterem, s otázkou migrace Irů před sto lety...

Petra Kunčíková (tlumočnice Joanniny dílny; absolventka katedry výchovné dramatiky DAMU, učitelka angličtiny, překladatelka)

Během práce s Joannou jsem si uvědomila, jak je pro lektora těžké vést dílnu pro seminaristy, kteří mluví jiným jazykem. I když překládám všechno, co je možné, to, co si třeba povídají hráči ve skupinkách při hře v rolích, se Joanna nedozví. Vidí například, že si v roli povídají a že je práce baví, ale už nepozná, jestli instrukci pochopili zcela správně, jestli se baví vážně, nebo jestli si trochu dělají legraci. Proto mi často říká: „Běž se tam podívat.“, „Kontroluj to.“, „Hoď tam nějakou vhodnou větu.“

I když Joanna dělala, co mohla, tak tím, že veškerá komunikace probíhá prostřednictvím tlumočnicka, stojí do značné míry vně činnosti. Některé věci tak těžko odhaduje, nebo vůbec nemá šanci pochytit.

Tonda

Střední soubory

Dnes jsme se ptali souborů hned po jejich dopoledních představeních. Jedno vystoupení měli tedy ještě před sebou.

Cetka a spol., ZUŠ Brandýs nad Labem

Jaký máte první pocit z toho, jak se vám hrálo?

Skvělý, skvělý. Tady se hrálo hrozně dobře. Výborový, no. Skvělý publikum.

Co máte na svém představení nejradši?

Litání.

Kdo vám vymýšlel kostýmy?

Sami, každý vzal něco. A paní učitelka vymyslela ty červený punčochy.

Máte už něco, co se vám vždycky spojí s Trutnovem?

To nechtějte vědět.

Jaký je zatím váš nejhezčí zážitek z Dětské scény?

Bára: Dnešní představení.

Veronika: Mě tady dnes přes poledne omylem zamkli. A potom, když jsem tu seděla mezi téma židličkami, tak tady byly nějaký paní, trochu nás pomlouvaly nebo spíš o nás něco říkaly a ta jedna povídá: „Doufám, že nás tady někdo neposlouchá.“ A ta druhá říká: „Ale ne, vždyť je zamčeno.“

Jakub: Jsme hezky ubytovaní. Je to takové srandovní.

Filipína: Dnes jsem si dala na hlavu takovej zelenej polštář a dělala jsem pana Vochohmürku, ale to asi nikdo nepochopí.

Jak se vám do Trutnova cestovalo?

Jakub: Skvěle. Zpívali jsme sprostónárodní písničky.

ZŠ Na Stráni, Děčín VI.

Jak dlouho jste připravovali tohle představení?

Bára: Asi tak 6 nebo 7 měsíců.

Co tě na představení nejvíce baví? Co na něm máte nejraději?

Bára: Že hrajeme zvířata.

Kuba: Nosorožec.

Dominik: Dromedára.

Jakub: Ten nosorožec, protože ho hraju.

Michelle: Slony. Protože jsou takoví.

Magdalena: Lvy. Líbí se mi.

A co vaše paní učitelka, je na vás hodná?

Bára: Je!

Michelle: Hodná. Učí nás zpívat, hrát, tancovat, tak

různě.

Magdalena: Je moc hodná.

Zažili jste něco hezkého v Trutnově za tu dobu, co tu jste?

Bára: Byli jsme v zoologický.

Kuba: Jak jsme spali v chatce a povídali jsme si horory a vtipy.

Magdalena: Že jsme byli v zoologický.

Máte místo v představení, kde třeba máte strach, že si nevezpomenete, kde si nejste jisti?

Kuba: Ne.

kuk! ZUŠ Biskupská, Praha 1

Jak se vám teď hrálo?

Aneta: Dobře, ale myslím, že odpoledne to bude lepší.

Jak se vám hraje s malýma dětma?

Klára: Je to něco jiného než s velkým souborem. Začíná se odznova, ale jsou hodně dobří.

Jak se ti hrálo?

Tom: Myslím, že to mělo úspěch a doufám, že bude i odpoledne.

Michal: Skvěle!

Co se ti nejvíce líbí na vašem představení?

Tom: Ani nevím, nemám žádnou oblíbenou situaci.

Michal: Couvání před tím bombónem.

Kuba: Ze svojí role zrcadlo, protože jsem ho mohl vymyslet sám. A z ostatních pak role Lucky, která může porazit Martina, kterej porazí mě v počítačový hře.

Natálie: Paní učitelka.

A jaká je vaše paní učitelka?

Kuba: Hodná, ale přísná.

Máte nějaký důležitý zážitek z Trutnova?

Natálka: Dílny.

Martina: Někajky ty hry v dílnách. A byli jsme v parku.

Coolparta, Soukromá ZŠ a MŠ Rozmarýnová, Brno

Jaký máte pocit z dopoledního představení?

Filip: Docela dobrej, ale občas jsme měli nějaký výkyvy.

Jak vznikalo vaše představení?

Filip: My jsme řekli návrh na příběh. My jsme si ho vytvářeli sami. Vymysleli jsme situaci, třeba tu první, diktát ve škole. Pak jsme si to připravili a ukázali paní učitelce a postupně ty nejlepší nápady jsme vybírali a pak jsme to postupně dali dohromady.

Co máš nejraději na vašem představení?

Arnošt: Mám rád celý představení. Možná když tam přijdeme na schůzku dřív.

Lenka: Videoklípy, ty jsou prostě nejlepší.

Anička: Těším se na tu poslední část. Nevím proč, ale hrozně mě to baví.

Jak jste si vybírali hudbu k představení?

Mírka: Vybírali jsme si hlavně moderní hudbu, která se nám na to zalíbila.

Máte z Trutnova nějaké silné zážitky?

Terka: Líbily se nám představení, moc víc jsme nestihli.

Zažili jste něco, co úplně nesouvisí s Dětskou scénou, ale souvisí s Trutnovem?

Linda: Byli jsme na náměstí a tam se nám to líbilo. Našli jsme si nový kamarádky. Byla tady sranda. Dobrý to bylo.

Co byste si přáli na odpoledne zlepšit?

Pavla: Palmy. Když jsme mluvili, tak jsme vynechávali kousky.

Jihen, hraješ bossa v partě. Sama sis postavila takhle roli? Nebo jste ji vymýšleli společně?

Jihen: Společně.

Kde jste našli inspiraci pro tenhle příběh?

Nám napsal jeden kamarád paní učitelky takových deset bodů a my jsme si je sami rozvíjeli.

Máš něco společného s tvou postavou?

No, ani ne. Trochu. Baví mě to hrát.

Ptala se Gábina, přepisovala Iva

ODPOVĚĎELI NÁM...

Letošní Dětská scéna se uzavírá... Proto jsem zformuloval několik otázek týkajících se toho jaká byla, co přinesla a na co upozornila. O odpovědi jsem poprosil Jaroslava Provazníka a tam, kde se týkaly recitace, Janu Machalíkovou.

Jaroslave, na Dětskou scénu jezdíš už dlouhá léta. Byl něčím letošní ročník jiný? Překvapilo tě letos něco?

To nejdůležitější, s čím z letošní Dětské scény odjíždím, je příjemný pocit, že se tu objevilo několik opravdu kvalitních nebo – v tom nejlepším slova smyslu – ambiciózních představení, z nichž některá vnesla podle mého do obrazu dětského divadla něco nového nebo podnětného. Nemyslím jen na Rybáře a jeho ženu, Brémské muzikanty, Pět minut v Africe nebo třeba Noční múry, ale také na Aha! a Holubi s.r.o. Dlouho se volalo po tom, že v posledních letech v dětském divadle poněkud chybějí větší inscenace, že se vedoucí spokojují jen s drobníčkami. A letošní ročník nabídl hned dvě velké inscenace. A další „velký kus“ byl navržen do širšího výběru, ale nakonec se na program Dětské scény nedostal – mám na mysli inscenaci Případ svěřte Davidovi českobudějovického Růžku. To mně připomíná, že mě letošní ročník překvapil i tím, kolik zajímavých inscenací bylo z krajų doporučeno do širšího výběru. Když si zalistuju v programové brožůře Dětské scény, zjistíš, že jich bylo dokonce šestnáct! To je signál, že se zvedá úroveň nejen té „špičky“, která se dostala na celostátní přehlídku, ale že se počet kvalitních vedoucích – a to nejen učitelů ZUŠ – opravdu rozšiřuje. (Ostatně konstatovali i někteří referenti na loňské konferenci o dramatické výchově, která se konala v Praze na DAMU.) Na letošní Dětské scéně mě taky velmi příjemně překvapily vstupy seminaristů na podvečerních seminářích o inscenacích. Byla na nich vidět poučenost, schopnost postřehnout podstatné věci, výstižně je zformulovat. Často jsme jako lektorský sbor mohli jen souhlasit s tím, co seminaristé před námi výstižně pojmenovali. A pak ještě jedna věc: Osobně mě moc potěšilo, že jsem měl příležitost setkat se v lektorském sboru s Hankou Galetkovou a Tomášem Volkmerem, kteří byli na Dětské scéně vůbec poprvé, s kterými se mně nejen výborně spolupracovalo, ale kteří do práce lektorského sboru vnášeli nové pohledy a výborné postřehy.

Když přehlídněš několik posledních ročníků, jakým směrem se Dětská scéna vyvíjí?

Občas zaslechnu, že se na Dětské scéně málo chválí, že se tu příliš diskutuje o problémech, že je Dětská scéna málo „svátek“, který by si všichni mohli hlavně užívat. Ale já si myslím, že je to dobře. Když se ohlédnu za těmi třiatřiceti ročníky přehlídek dětského divadla, co jsem od roku 1975 absolvoval, jsem přesvědčen o tom, že právě to, že je už v samém počátku nastavila Eva Machková jako akce v první řadě vzdělávací a že si tento charakter podržely, mělo a má blahodárný vliv na vývoj celého oboru. Celostátní přehlídky dětského divadla – od těch kaplických, přes prachatické a ústeckoorlické a jednu zábrzežskou až po ty trutnovské – výrazně ovlivňují podobu dětského divadla právě proto, že jsou pracovními setkáními, že reflektují, co daný rok přinesl podnětného nebo sporného a co dál. V tom, myslím si, významnou roli sehrávají i ty mnohokrát pomlouvané veřejné diskuse a odborné reflexe. A také zpravodaje, které při přehlídkách vycházejí, tedy dnes Deník Dětské scény. Ještě k tomu vývoji Dětské scény: Jak známo, dramatická výchova má dvě hlavní směřování: Interní dramatickou výchovu, která zůstává ve školní třídě (ať už jde o dramatickou výchovu jako samostatný předmět, nebo o dramatickovýchovné metody aplikované v jiných předmětech), a dramatickou výchovu, v níž se programově pracuje s jevištním tvarem (divadelním i přednesovým). Tím, že se od poloviny 90. let podařilo založit tradici zářijových celostátních dílen Dramatická výchova ve škole, které se konají v Jičíně, uvolnily se ruce Dětské scéně, která se mohla vyprofilovat jako dílna, kde se systematicky sledují divadelní aspekty dramatickovýchovné práce. A to je podle mého moc dobře.

Co ti na Dětské scéně chybí?

Především čas. Ale to už tak na těchto akcích, na nichž se děje tolik zajímavých věcí, bývá. Ale abych neutekl od tvé otázky: Myslím, že by bylo výborné, kdyby se podařilo najít na Dětské scéně prostor také pro pár středoškolských souborů. A taky by bylo skvělé, kdyby se na Dětské scéně po letech otevřela zase dílna pro zahraniční účastníky vedená českým lektorem. Nejen já jsem přesvědčen o tom, že zahraničním učitelům dramatické výchovy máme co nabídnout. A ještě jedna věc mě napadá: Co v Trutnově chybí, je podle mého klub v Národním domě, který by byl každý večer otevřen účastníkům Dětské scény. Myslím, že by to pomohlo i redakci Deníku Dětské scény, která by byla blíž „hnutí“ a nemusela by spotřebovávat tolik energie na odchytávání příspěvatelů z řad účastníků.

Když si vzpomeneš na představení, která jsme tu viděli, spatřuješ mezi nimi nějaké společné jmenovatele? Ze z toho usuzovat na nějaké dlouhodobější tendence, nějaký vývoj?

Z posledních ročníků Dětské scény je možné podle mého vysledovat dost výraznou tendenci pokoušet se o závažnější témata. Z letošních sedmnácti inscenací to byla téměř polovina. S tím souvisí také další tendence – pouštět se do odvážnějších divadelních řešení, jak jsme to viděli v případech inscenací Aha! a Holubi s.r.o. Na druhé straně se mně zdá, že se v posledních letech vyskytuje na celostátních přehlídkách velmi málo recitačních pásem nebo montáží. Já vím, že jsou to inscenace zpravidla méně efektní. Ale vůbec bych je nepodceňoval. Ostatně zrovna včera jsme takovou jednoduchou recitační montáž (Pět minut v Africe) viděli – a myslím, že její kvality a podnětnost jsou zřejmé.

Upozornila letošní Dětská scéna na některé metodické nedostatky učitelů?

To bychom podle mého museli vzít v úvahu hlavně nižší kola Dětské scény – krajské nebo oblastní přehlídky, kde se mnohdy setkáváme stále ještě s elementárními problémy v metodice dramatickovýchovné práce, o specifické divadelní práci ani nemluvě. Stále ještě se setkáváme s vedoucími divadelních souborů, kteří snad nikdy v divadle nebyli a dělají divadlo s dětmi jen na základě vzpomínek na to, co kdysi jako děti zažili. Nebo – a to je snad ještě horší – co vidí v trapných televizních pohádkách nebo estrádách. Jiným problémem, který se projevil i na letošní Dětské scéně, je ledabylost v přístupu k divadelní práci s dětmi, která někdy hraničí až s nezodpovědností. Dělat divadlo s dětmi není totéž jako dělat ochotnické divadlo s dospělými. Dospělý se může sám rozhodnout, jestli ho ten či onen styl práce baví. Ale dítě může nekvalitní, ležerní nebo dokonce nevkusnou práci v divadelním souboru nebo v hodinách dramatické výchovy být ovlivněno na dlouhou dobu a někdy i na celý život.

Protože Jaroslav Provazník se neúčastnil všech vystoupení recitátorů, položil jsem otázky, které se týkají recitační části přehlídky Janě Machalíkové.

Jano, nacházela jsi mezi recitačními vystoupeními, která se na Dětské scéně letos objevila, nějaké společné jmenovatele?

Společným problémem bylo, že zejména ve druhé kategorii děti nepřijaly text za vlastní. Nesdělovaly, co chtějí říci a proč recitují. Často byl jejich projev „kultivovaně prázdný“. Hodně jsme mluvili o tom, jak stále přetrvává mýtus recitace jako něčeho přeestetizovaného, překultivovaného, a tím vlastně nepřírozeného. Moc jsme oceňovali, když se někde objevila přirozenost. Zajímalo nás poznat osobnost recitátora, přes text, který interpretoval. Všimli jsme si, že si recitátoři ze dvojice textů vybírali často ten vtipnější. Přičítali jsme to prostoru, ve kterém se recituje, atmosféře, která byla nastolena.

Je to součástí nějaké dlouhodobější tendence?

Byla bych ráda, kdyby recitace zaznamenala nějaké tendence, ale bohužel tak daleko nejsme. Pořád ještě je to na úrovni toho, že pedagogům znovu a znovu oznamujeme, že přednes neznamená zapamatět se něco naučit a pak to přehrát. Mrzí mě, že se tyto informace učitelé často dozvídají až na úrovni celostátní přehlídky. Těžiště tohoto vzdělávání by přitom mělo být v obvodních a krajských kolech, jejiž nedílnou součástí by měly být vzdělávací semináře pro učitele.

Za rozhovory děkuje a otázky kladl Tonda

PŘEDSTAVUJÍ SE

PAVLA O ZDEŇCE TRÁVNÍČKOVÉ ALIAS ZORCE HORKÉ

Zorka je horká do poznávání všech možných i nemožných záležitostí, možností a vášnivosti celého světa, zcestovala již mnoho horkých i chladných koutů, Budějovicemi počínaje, Brnem a Londýnem nekonče.

Hoří pro divadlo a vše kolem něj, sama je úspěšnou herečkou a je horká i do herců, naše Zorka.

Když Zorka zapěje, tvoří se závěje, každý se zachvěje a Miládka okřeje. Je to zkrátka borka, tahle Zorka. Přestože nemá norka a není Norka ani Polka, je to holka. Se vším všudy, i se smyslem pro tenhle nesmysl.

ZDEŇKA O PAVLE SLIŽOVÉ ALIAS MILÁDCE SLADKÉ

Miládka je sladký tvor, srší smyslem pro humor.

Ráda jí, ráda spí, každého hned okouzlí. Pod zlatými loknami úsměv od ucha k uchu má, je upřímná a veselá a s dětmi si ráda hrá. Píše všemi deseti, pro děti i neděti, všechno ví, i když spí. Český Tešín rodiště, Třinec její bydliště, Brno nyní útočiště a DiFa JAMU tvořiště, schodiště, na hřiště, pro klíště, od sviště...uáááá a pro příště už žádné VERŠE!!! Ach, ta Miládka, je tady od pátká...a DOST!!!

PŘEDSTAVUJE SE REDAKCE

Michal má rád loutkové divadlo a hrozně rád cestuje. Nejradši po České republice. Fotografování je mu koníčkem a momentálně sbírá materiál pro knihu o koňských vytrvalostních závodech. Když má všeho plné zuby uklidňuje se sekáním zahrady nebo jízdou na kole. Je trochu puntičkář na pořádek a jako správný Blíženec je neustále ve spěchu.

Jindřiška není moc dochvilná, tak možná udiví, že sbírá hodiny. Ovšem hlavně staré – lidové - tzv.schwarzwaldky a ty vlastně taky nejdou úplně přesně. Taky občas dělá něco z hlíny, např. hodiny, třeba čínský budík ve tvaru draka. V Trutnově si to dost užila – hodin v muzeu – a drak je tu taky. Taky se jí stává, že když nemá čas, jsou pak některé věci na draka.

Iva je raději všude dřív, než aby přišla pozdě. Prý je v práci maximalistka. Svobodná se cítí jenom na moři na plachetnici a na převoznické lodi na Berounce. První rok důchodu chce strávit obeplutím Evropy společně se svým mužem na šestimetrové plachetnici pro dva a pak se chce usadit na ostrově Šolta ve střední Dalmácii a nebo na ostrově Syros v řeckých Kykládách.

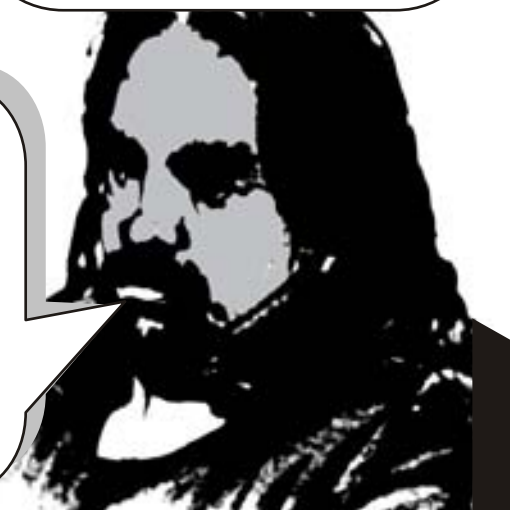

Gábina je ráda barevná, má barevné kamarádky a barevné sny. Je majitelkou bílého píána s bílou židličkou, jazzové trubky, šestistrunné kytary, zlatého maracas a didgeridoo z jasanového dřeva vyrobeného na objednávku. Nedávno jí kamarád řekl, že by se mohla živit hubou. V koutku duše zadoufala, že přeslechla D, ale ve skutečnosti ví, že to, co slyšela, je přesnější. Poznávací znamení na Dětské scéně: koloběžka.

Pavel za jedinou smysluplnou barvu považuje černou, i když ho jeho malá šestiletá dcera Anna občas přesvědčuje o opaku. Jezdí se svým věrným společníkem psem Matějem. Má rád krvavé stejky, komiksy a organizovaný nepořádek, o čemž všechny na Dětské scéně přesvědčuje. Sbírá fotky a plány námořních majáků a na stará kolena bude na jednom v Bretani žít.

Tonda má patriotický vztah k svému rodišti Hradci Králové, je zaníčeným pěstitelům prapodivného stromu, kterému říká jeřáb oskeruše a o kterém vykládá spoustu nevěrohodných věcí, je nadšeným truhlářem amatérem – vyrábí repliky kubistického nábytku, má bratra, s nímž si ho lidé běžně pletou, a kamarády, se kterými si vzájemně říkají zpustlíci.

DNES JSME SI VŠIMLI...

...že někteří budou posílat pohlednici z Trutnova až z místa svého bydliště.

...že je tu Dračí ulička.

...že včerejší číslo se nějak vymklo redakci z rukou – na titulní straně jste si mohli přečíst, že je úterý 17. 6., ačkoliv byla středa 18. 6. a Josef Brůček byl jednou uveden správně s č ve jméně a podruhé chybně s ž; souvislost s tím, že redakci navštívil Miloš Maxa, je čistě náhodná a s chybami v čísle to nijak nespojuje.

...že děti z Děčína bylo na jevišti přesně 37, stejně jako je ročníků přehlídky Dětská scéna.

...že v redakci máme holubičku s červenými nožkami.

...že na blahobyt se lehce zvykne.

...že jediný správný úhel pohledu na realitu všedního dne je krasohledem.

...že žonglovat se dá i potmě.

...že technik Pepa je vždycky, kde má být – zkrátka muž na pravém místě.

...že na Dětské scéně vznikají nová kamarádství, přátelství i lásky.

...že Dětská scéna je u konce.

DNES JSME SI VŠIMLI...

TECHNIKA PEPY NĚMCE

DNEŠNÍ PROGRAM - ČTVRTEK 19.6.

Ukázka práce seminární třídy A – Přednes a interpretace se koná ve čtvrtek v 9.00 v místnosti pod střešou v Národním domě. Do místnosti se vejde maximálně 30 diváků.

Jana Machalíková dva dny se svými svěřenci pracovala na textech k knížce básní Modlitby z archy Carmen Bernos de Gastold. Ukáže práce předcházely rozboru textů a práce na interpretaci. Nejde o hotové dílo.

Přesto Jana a její seminaristé dávají svoji kůži vřánc předvedením.

Modlitba kačenek

Pane, dej nám hodně vody shůry, ať naprší dnes, zítra i napřesrok. Dopřej nám hojnost vodních červů a sešli samé dobré věci do zobáku. Ochraňuj svůj věrný národ žlutohých i všechny, které jsi učil plavat. Amen.

Iva

BLAŽKOVÁ - DÍL 7. - ZÁVĚR

DENÍK DĚTSKÉ SCÉNY - ČÍSLO 6.

Redakce: Jindřiška Bumerlová, Iva Dvořáková (šéfredaktorka), Gábina Sittová, Antonín Šimůnek, Míchal Drtina (foto), Pavel Kocych (sazba, ilustrace, grafická úprava) a Matěj. Tisk: Ofset Úpice. Redakce sídlí v Národním domě. Uzávěrka – 19.6.2008 v 0.15. Vychází 19.6.2008 v 9.00. Náklad – 300 ks.